

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 2

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

TEST PENTRU EXERSARE
CICLUL LICEAL

Profil arte

februarie, 2024

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

SUBIECTUL I (24 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„Marea migrație a adus anumite schimbări în sistemul politic al Europei Occidentale. Stabilindu-se cu traiul în provinciile romane, barbarii au accelerat procesul de dezagregare politică a Imperiului Roman de Apus. Pe teritoriile fostelor provincii au fost formate regate barbare în care aveau loc transformări care au contribuit la geneza societății medievale în Europa Occidentală. Deși au găsit în provinciile cucerite un nivel relativ înalt al economiei, la rândul lor, barbarii au adus tehnologii noi de prelucrare a metalelor, procedee noi de confecționare a armelor și bijuteriilor, metode mai avasante de prelucrarea a pieilor, contribuind prin aceasta la redresarea economiei ruinate în cadrul migrațiilor. (...) Odată cu marea migrație a neamurilor barbare a început formarea Europei ca o comunitate etnică, politică, economică și culturală, perioada „Copilăriei Europei” care avea loc în condițiile confruntării dintre două lumi care păreau diametral opuse – a lumii barbare a neamurilor germanice și a vechii civilizații romane aflată în perioada de criză.”

(Pavel Cocârlă, *De la Clovis la Richelieu (Istoria Franței din cele mai vechi timpuri până la mijlocul secolului al XVII-lea)*, vol. I, Chișinău, 2007, p. 53-54)

SURSA B.

„Marile migrații au adus cu ele distrugerii materiale și pierderi de vieți omenești, dar evaluarea acestora trebuie făcută cu grija și fără exagerari. Societatea europeană s-a ruralizat, centrul de greutate al vieții oamenilor încetând să mai fie orașul, dar procesul începuse încă din timpul crizei Imperiului Roman. S-a schimbat și înfațișarea etnolingvistică a Europei, dând naștere în Occident popoarelor moderne, de origine romanică, pe o parte, sau germanică, pe de alta. Transformarea Imperiului Roman de Apus s-a accentuat și, în cele din urmă, acesta a dispărut, lăsând locul unor state succesoare, în care elementul germanic se suprapune vechilor structuri romane, dând naștere unei sinteze originale ce a stat la baza civilizației medievale.”

(*Marile migrații și dispariția Imperiului Roman de Apus*, în: Marile migrații și dispariția Imperiului Roman de Apus (creeaza.com))

Nr.	Item	Punctaj	
1	Explică, în baza surselor, termenul <i>Marea Migrație</i> . _____ _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Determină, în baza surselor, o consecință în plan politic al Marii Migrații. _____ _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Explică, în baza surselor și a cunoștințelor obținute anterior două consecințe economice a Marii Migrații pentru Europa. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Compară opiniile expuse de autori privind rolul Marii Migrații în geneza epocii medievale. Argumentează răspunsul cu trimitere la surse. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
5	Exprimă-ți argumentat opinia cu privire la rolul Marii Migrații la căderea lumii antice. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

SUBIECTUL al II-lea (22 de puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„Emil Loteanu, unul dintre *oameni ai frumosului*, care au contribuit considerabil la dezvoltarea cinematografului, dar mai presus de toate – a culturii românești, unul dintre cei mai apreciați regizori de film ai țării, fiind declarat drept „cel mai bun regizor al secolului XX din cinematografia românească”. Pe lângă ocupația de regizor, a fost și actor, poet și scriitor. A publicat apoi volumele: *Zbucium* (1956), *Sufletul ciocârliei* (1974). *Plachetele Chemarea stelelor* (1962), *Ritmuri* (1965). Este autorul a nenumărate filme și scurtmetraje prezentate la circa 50 de festivaluri și retrospectiv cinematografice în numeroase orașe ale lumii cum sunt: Buenos Aires, Baltimore, Budapesta, Helsinki, Tokio, Londra, Montreal, Paris, Roma, Rio de Janeiro, precum și toate republicile fostei URSS. Printre aceste filme se numără:

„Lăutarii”(1971), „Luceafărul”(1987) dedicat marelui poet român Mihai Eminescu; „Gingașa și tandra mea fiară” (1978) după nuvela lui Cehov; „O dramă la vânătoare” ce prezintă o poveste de dragoste zguduitoare; „Anna Pavlova” (1983) ce înfățișează viața unei balerine; „Romii de aur ai Moscovei” ce scoate în evidență libertățile acestui popor; „Șatra” (1975) ce prezintă o frumoasă poveste de dragoste dintre o țigancă și un hoț de cai; „Poienile roșii” (1966) despre tradițiile adânc înrădăcinate ale neamului nostru; și multe alte filme care nu doar că i-au adus notorietate, dar l-au și pus la locul de cinste pe acesta, căpătând respect și admirație în fața cinefililor”.

(*Emil Loteanu, romanticul cinematografului moldovenești. 85 de ani de la naștere*, în: bnrn.md)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Identifică în sursă două realizări ale lui Emil Loteanu în calitate de poet și scriitor. _____ _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
2	Enumeră principalele filme regizate de Emil Loteanu reflectate în sursă. _____ _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
3	Determină, în baza sursei, sintagma <i>Emil Loteanu, unul dintre oameni ai frumosului</i> . Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5

SUBIECTUL al IV-lea (35 de puncte)

Studiază sursele A-C.

Sursa A: „[...] Lorzii spirituali (ierarhii ecleziastici) și temporali (aristocrația) și Comunele [...] constituind ansamblul reprezentativ al întregii națiuni [...] declară înainte de toate pentru apărarea vechilor lor drepturi și libertăți: 1. Că pretinsa putere a autorității regale de a suspenda legile sau aplicarea legilor fără consimțământul Parlamentului este ilegală; 4. Că orice impozitare bănească făcută în beneficiul Coroanei, fără consimțământul Parlamentului, indiferent de durată și de modul în care va fi percepută, dacă nu este consfințită de Parlament, este ilegală; 6. Că ridicarea și întreținerea unei armate în regat, pe timp de pace, fără consimțământul Parlamentului, este contrară legii; 8. Că alegerile membrilor Parlamentului trebuie să fie libere; 9. Că libertatea cuvântului [...] nu poate fi obstrucționată sau pusă în discuție de nici o curte sau oricare alt loc, ci numai de Parlamentul însuși; 13. Că, în sfârșit, pentru a apăra toate aceste prejudicii și pentru a îmbunătăți, întări și urmări legile, Parlamentul va trebui să fie convocat cu regularitate”.

(Din *Declarația drepturilor* (1689))

Sursa B: „, Noi considerăm adevăruri evidente prin sine că toți oamenii au fost creați egali, că sunt înzestrați de Creatorul lor cu anumite drepturi inalienabile, că printre acestea se numără viața, libertatea și căutarea fericirii. Că, pentru a garanta aceste drepturi, oamenii au instituit guverne, a căror justă autoritate derivă din consimțământul celor guvernanți. Că ori de câte ori o formă de guvernare devine o primejdie pentru aceste scopuri, este dreptul poporului să o schimbe sau să o abroge, instituind un nou guvern, bazat pe acele principii și organizat în acele forme care-i vor părea mai potrivite pentru a-i garanta siguranța și fericirea..”.

(Din *Declarația de independență a SUA*)

Sursa C: „, Art. 1. Oamenii se nasc și rămân liberi și egali în drepturi [...]. Art. 2. Scopul oricărei asociații politice este păstrarea drepturilor naturale și imprescriptibile ale omului; aceste drepturi sunt libertatea, proprietatea, securitatea și rezistența la opresiune. Art. 3. Națiunea este sursa esențială a principiului oricărei suveranități; nicio grupare, niciun individ nu pot exercita vreo autoritate care să nu emane de la ea. Art. 4. Libertatea constă în a putea face tot ceea ce nu dăunează altuia [...]. Art. 6. Nimeni nu poate fi pedepsit decât în virtutea unei legi stabilite și promulgate anterior delictului și aplicate legal. Art. 7. Niciun om nu poate fi acuzat, nici deținut, decât în cazurile determinate de lege [...]. Art. 8. Nimeni nu poate fi tras la răspundere pentru opiniile sale, fie ele chiar religioase, dacă manifestarea lor nu contravine ordinii publice stabilite prin lege. Art. 9. Comunicarea liberă a gândurilor și opiniilor este unul din drepturile cele mai de preț ale omului [...]. Art. 17. Proprietatea fiind un drept inviolabil și sacru, nimeni nu poate fi lipsit de ea decât atunci când necesitatea publică, legal constatată, i-o cere în mod evident, și cu condiția unei drepte și prealabile indemnizații.”.

(Din *Declarația drepturilor omului și cetățeanului*, 1789)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, într-o pagină, un eseu la tema:

Rolul drepturilor naturale ale omului , reflectate în actele constituționale ale revoluțiilor moderne.

În textul tău:	Punctaj	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
formulează relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
plasează în timp și spațiu evenimente/ procese/ fenomene istorice;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
menționează o personalitate istorică care a contribuit la evenimentele/ procesele descrise;	L 0 1 2	L 0 1 2
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

